

KLASİK ÇAĞ HEYKELTİRAŞLIĞI

490-330

Klasik Kelimesi: İki yerde kullanılır.

1.Klasik Arkeoloji: Grek ve Roma dönemleri

2.Klasik Devir: Greklerin 5. ve 4. yüzyılları (bazılarına göre sadece 5.yy)

Klasik Devir Heykeltıraşlığı: MÖ.5. ve 4. yy heykeltıraşlık eserleri.

DERS NOTLARI VE GÖRSELLER SADECE EĞİTİM AMAÇLI KULLANILMIŞTIR

MÖ.650-480 Arkaik Dönem

MÖ.490-330 Klasik Dönem

-MÖ.490-400 (5.Yüzyıl)

a-Ciddi Stil (490-450)

b-Yüksek Safha (460-420)

c-Zengin stil (430-400)

-MÖ.400-330 (4.Yüzyıl)

MÖ.330-30 Hellenistik Çağ

*MÖ.490-480 arası ortaya çıkan yenilik, MÖ.460 civarına ait Olympia Zeus tapınağı metop ve alınlıklarında geliyor. Bu nedenle bu dönem Ciddi stildir.

*En yüksek seviye ise MÖ.460-420 arasıdır. Temsilcisi Parthenon Tapınağı'dır. Ayrıca Myron ve Polykleitos'un eserleri de aşamayı açıklayıcıdır.

*430-400 arası ise Nike (Akropolis) ve Apollon tapınağı (Phigelia) kabartmaları; Ayrıca Nereidler ve Gölbaşı anıtları gibi zengin sıfatını elbise ve kıvrımdan alan eserlerle öne çıkar.

Klasik Dönem Genel Özellikleri:

*490-479 arası Grek ve Pers savaşlarıdır: bu dönemde sanatta yeni gelişmeler yaşanır.

Aynı zamanda Greklerin altın devri sayılan Perikles zamanına kadar devam eder ve Parthenon ile en yüksek seviyeye ulaşır.

*330 İskender'le başlayan yeniliklerin habercisidir. 334 ve 333 yıllarında kazanılan Granikos ve Issos savaşları Doğunun gizemi batıya açılır. Bu yeni oluşumla (hellenism-hellenismus) Grek sanatı klasikleşmiş üslubundan uzaklaşır ve yeni oluşumlar içine girmiştir.

*5.yy yontusu genelde arkaik gibi bir gelişim yansıtır ve bu stil takip edilir. MÖ.4 .yy ise eserlerin türü, sanatçısı ve bölgeye göre değişir.

*Bazı araştırmacıların geometrikle başlattıkları Arkaik dönem, yontuda bir tecrübe dönemidir ve bazı sorunlar burada çözülmüş ve klasik döneme hazırlıklı girmiştir.

*Arkaik dönem sonundaki tarihsel ve siyasi olaylar da bu değişimde etkili olmuştur.

*Atina'da Tyranlık sona ermiş (MÖ.510) ve demokrasi idaresine geçilmiştir.

*Ionia ihtilali sonucu tahrip edilen (MÖ.494) önemli koloni kenti Milet, ticari ve sanatsal önemini kaybetmiş, bazı sanatkarlar batıya (kıta Yunanistan) göç etmiştir.

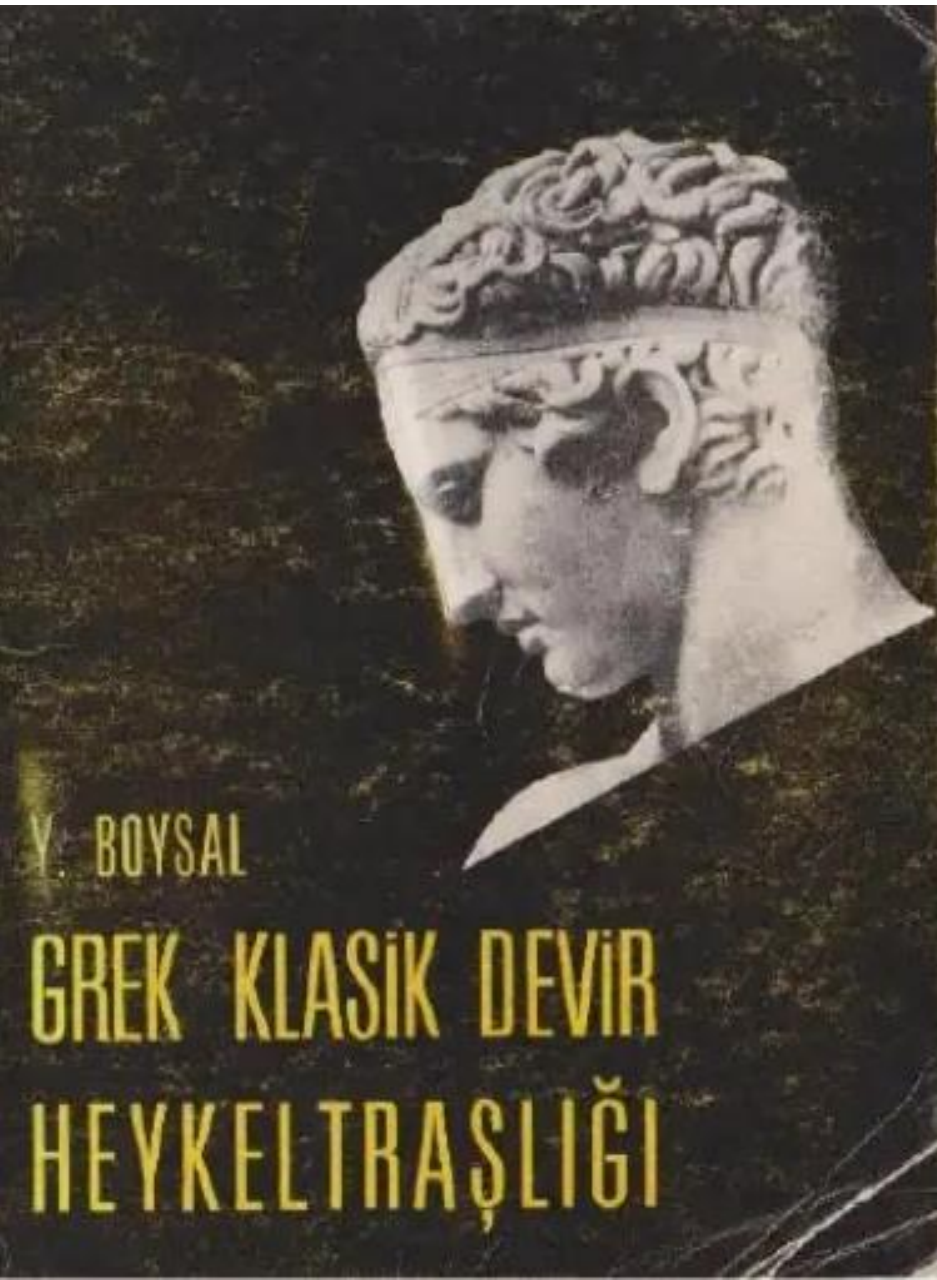
*Pers savaşları sonucu sosyal ve düşünsel anlamda değişen yunanlı savaşlar sırasında meydana gelen acıları unutmak için gülen eserlerden de vazgeçmiş ve tatmin olmayan anlayış savaşlardaki kahramanları ön plana çıkarmıştır.

*Leonidas ve Themistokles gibi kahraman heykelleri yanı sıra tanrılar da sadece simgeleriyle değil kişilikleriyle de tasvire başlanmış ve yüzdeki ifadeden tanınacak düzeye gelmişlerdir.

*Pers savaşları sonucunda yeniden imar çalışmaları başta Atina olmak üzere sanatçılara çalışma fırsatı doğurmuştur.

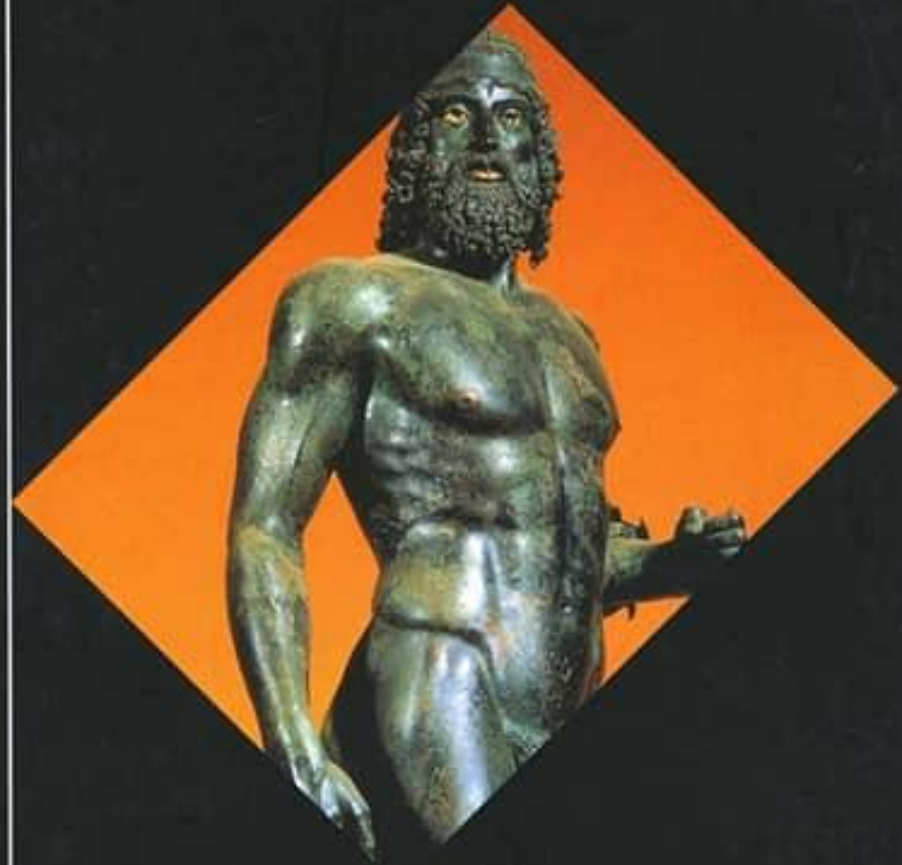
*MÖ.5.yy ile birlikte Sicilya kentleri de gelişmeye başlıyor. (MÖ.480 kartaca zaferi sonrası bayındırlık hız kazanmıştır)

*Klasiğin ilk dönemlerinde ciddi bir stil vardır ve buna ek olarak hareket, hareketin vücutta yaptığı etki, uzuvların işlevi ortaya konurken gereksiz ve anlamsız hareketten kaçınıyorlar. Eserde bir ahenk veya uyum var. Anatomi önemseniyor ve figür konunun parçası haline geliyor.

John Boardman

**YUNAN HEYKELİ
KLASİK DÖNEM**

homerkitabevi